

**Budapest Főváros X. kerület
Kőbányai Önkormányzat
Polgármestere**

**Előterjesztés
a Képviselő-testület részére
a „Kőbánya 2030 – Részvételi Önkormányzás Program” elindításáról**

I. Tartalmi összefoglaló

A „Kőbánya 2030 – Részvételi Önkormányzás Program” (a továbbiakban: RÖP) célja, hogy a kőbányai lakosok véleménye, tapasztalatai és helyismerete az önkormányzati döntések előkészítésének, meghozatalának és értékelésének szerves és rendszeres részévé váljon, ezáltal erősítve a lakosság bevonását a kerületet érintő közügyek alakításába.

A RÖP elindítása jelentős előzményekre és Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) többéves, lakossági részvételt ösztönző gyakorlatára épül. A jogszabályban előírt kötelező partnerségi egyeztetéseken túl az Önkormányzat 2010 óta rendszeresen szervez városrészi fórumokat, valamint kérdőíves felmérések útján is lehetőséget biztosít a kerületben élők számára véleményük és javaslataik megfogalmazására. Az utóbbi évekből néhány példát említve, ilyen lakossági véleményezésre került sor többek között a Sportliget fejlesztése, a Kőrösi Csoma Sándor sétány átépítése, valamint a Kőbányai Vadon kialakítása kapcsán. Közösségi tervezés keretében formálták a Kőbányaiak a Kékvirág park megújítására készülő terveket. A lakossági részvétel erősítésének újabb jelentős állomását jelentette a Kőbányai Közösségi Költségvetés 2025. évi bevezetése, melynek keretében az Önkormányzat lehetőséget biztosított a kerületiek számára, hogy a település költségvetéséből jelentősebb forrás felhasználásáról döntsenek. Az eddigi jó tapasztalatok, a helyben élők részéről megmutatkozó igény indokoltá teszi a részvételiség kiterjesztését és intézményes kereteinek megerősítését.

A RÖP célkitűzései összhangban állnak az Európai Unió társadalmi részvételt és nyitott döntéshozatalt ösztönző alapelveivel. Az Európai Unióról szóló szerződés 11. cikke az uniós intézmények működésében a nyílt, átlátható és rendszeres társadalmi párbeszéd elvét rögzíti. Az Európai Bizottság 2023/2836/EU ajánlása a polgárok és a civil társadalmi szervezetek érdemi közpolitikai részvételét ösztönzi. Ezen alapelvek helyi szintű érvényesítése hozzájárulhat az Önkormányzat és a lakosság közötti bizalom erősítéséhez, a közösségi együttműködés fejlesztéséhez, valamint az önkormányzati döntések társadalmi megalapozottságának növeléséhez. Az uniós dokumentumok a program kialakításához és megvalósításához szakmai iránymutatást adnak, ugyanakkor a program ajánlásait a helyi önkormányzati hatáskörök keretei között lehet megvalósítani.

A kőbányai RÖP egymást kiegészítő szervezési módjai

- a) Területi alapú részvétel: városrészi és kisebb lakóközösségi egyeztetések szervezése az önkormányzati feladatok mentén, többek között a közterület-fenntartási, szociális, egészségügyi, kulturális, sport- és intézményi szolgáltatások, valamint az ügyintézési folyamatok közös értékelése és fejlesztése terén.
- b) Projekt alapú részvétel: az érintettek bevonása egy-egy közterületi, intézményi, közlekedési vagy más típusú fejlesztés, helyi szabályozás előkészítésébe, a megvalósítás, a későbbi működtetés értékelésébe.

- c) Szakpolitika alapú részvétel: a terület egészét vagy egyes társadalmi csoportjait érintő, összetett problémák közös feltárása és a lehetséges megoldások kidolgozása, különös tekintettel a lakhatási nehézségekre, a városi elmagányosodásra, egészségtudatosságra, a közbiztonsági problémákra, a klímaalkalmazkodásra, a digitális tér kihívásaira, valamint a generációs együttműködésre.

A bevonás módszerei és a program elindításának rendje

A RÖP megvalósítása a lakossági részvétel különböző formáinak alkalmazásával, többek között helyszíni bejárásokkal, városrészi fórumokkal, rövid online és papíralapú kérdőíves felmérésekkel, közös tervezési műhelyekkel, tematikus munkacsoportokkal és a közösségi költségvetés továbbfejlesztésével indul.

Az összetettebb, több társadalmi csoportot érintő kérdések megvitatása során a lakosság sokféleségét tükröző, célzott vagy véletlenszerű kiválasztással szervezett lakossági panel is alkalmazható.

A program kiemelt célja a lakosság minél szélesebb körének megszólítása, különös figyelmet fordítva azokra a társadalmi csoportokra, amelyek a hagyományos véleményezési és egyeztetési folyamatokban kevésbé aktívak. A megalapozott részvétel biztosítása érdekében valamennyi egyeztetési folyamat megkezdését megelőzően közérthető tájékoztatást kell nyújtani az érintett kérdésről, a döntési mozgástérrel, a részvételi módokról és a határidőkről. A döntés-előkészítési folyamatok lezárását követően nyilvános összegzésben kell bemutatni, mely javaslatok kerültek elfogadásra, az el nem fogadott javaslatok esetében pedig ismertetni kell az elutasítás indokait.

Az online részvételi lehetőségeket személyes egyeztetési formákkal is szükséges kiegészíteni; az akadálymentességet, valamint a személyes adatok védelmét a RÖP minden szintjén érvényesítve.

A RÖP bevezetése fokozatosan, az indításakor meghatározott programelemek mentén, az egyes részvételi folyamatok során szerzett tapasztalatok, hatékonysági mutatók folyamatos értékelésével valósulhat meg. Az így kialakuló gyakorlatokra építve a program 2030-ig ütemezetten bővíthető, figyelembe véve a lakossági igényeket, az önkormányzati feladatokat és a rendelkezésre álló erőforrásokat.

II. Hatásvizsgálat

A köbányaiak részvételének biztosítása javíthatja a helyi szükségletek megismerését, a szolgáltatások hozzáférhetőségét és a döntések elfogadottságát. A korai párbeszéd segítheti az esetleges konfliktusok megelőzését, a vitás helyzetek rendezését, ezáltal a helyi közösségek összetartozásának és a társadalmi kohézióinak a növelését.

A társadalmi bevonás segítheti az innovatív, egyedi, kreatív ötletek felszínre kerülését, amelyek akár települési, akár mikrokörnyezeti megoldásokat, jó gyakorlatokat eredményezhetnek. A RÖP működtetése elősegítheti az önkormányzati működés átláthatóságának növelését, a közérthető és kétirányú kommunikáció fejlesztését, hosszabb távon pedig hozzájárulhat ahhoz is, hogy a politikai szereplők, a köztisztviselők partnerségben gondolkodjanak az állampolgárokkal.

A RÖP bevezetése kezdetben többlet szervezési, koordinációs és kommunikációs feladatot jelent. A már alkalmazott lakossági egyeztetési formák összehangolásával, a már működő közösségi költségvetés és egyéb részvételi eszközök továbbfejlesztésével, valamint a meglévő szervezeti és szakmai kapacitásokra építve a program fokozatosan, a rendelkezésre álló személyi és pénzügyi erőforrásokhoz igazodva valósítható meg.

A RÖP keretében megvalósuló lakossági bevonás nem érinti a Képviselő-testület és a jogszabályban meghatározott hatáskörrel rendelkező önkormányzati szervek (Polgármesteri Hivatal, önkormányzat által létrehozott, fenntartott, működtetett intézmények, gazdasági társaságok) döntési jogosultságait és felelősségét.

Az egyedi hatósági ügyekkel kapcsolatos döntések nem képezhetik a lakossági bevonás tárgyát.

III. A végrehajtás feltételei

A RÖP részletes kidolgozását és megvalósításának előkészítését a polgármester és a jegyző saját feladat- és hatáskörében, egymással együttműködve kezdi meg, ideértve a szükséges személyi, tárgyi feltételek felmérését és biztosítását. Az előkészítés első lépéseként sor kerül a koordinációjáért felelős személy, valamint az érintett hivatali, intézményi kapcsolattartók kijelölésére. Ezzel párhuzamosan fel kell mérni a rendelkezésre álló kapacitásokat, meg kell határozni a program elsőként megvalósítandó, lakossági bevonásra javasolt ügyeit, a megvalósítás ütemezését, a kommunikációs feladatokat és a várható költségigényt.

A részletes program kidolgozása során vizsgálni szükséges az esetlegesen indokolt szabályozási módosításokat, valamint meg kell határozni a program eredményességének értékelésére alkalmas szempontokat és módszereket.

A RÖP bevezetése és működtetése a jóváhagyott költségvetés és a rendelkezésre álló személyi, tárgyi és pénzügyi erőforrások keretei között történik. Az ezeket meghaladó többletforrásigényekről, valamint a Képviselő-testület hatáskörébe tartozó szervezeti vagy szabályozási változtatásokról szükség esetén külön előterjesztés alapján dönthet a Képviselő-testület.

IV. Döntési javaslat

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete meghozza az előterjesztés 1. mellékletében foglalt határozatot.

Budapest, időbélyegző szerint

D. Kovács
Róbert Antal

Digitálisan aláírta: D.
Kovács Róbert Antal
Dátum: 2026.10.09
16:00:25 +02'00'

D. Kovács Róbert Antal

Törvényességi szempontból ellenjegyzem:

Dr. Mózer
Éva

Digitálisan aláírta:
Dr. Mózer Éva
Dátum: 2026.10.09
14:40:42 +02'00'

Dr. Mózer Éva
jegyző

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének

.../2026. (... ..) határozata

a „Kőbánya 2030 – Részvételi Önkormányzás Program” elindításáról

1. Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete elindítja a „Kőbánya 2030 – Részvételi Önkormányzás Programot” az előterjesztésben meghatározott célok, szervezési módok és részvételi módszerek alapján.

2. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert és a jegyzőt, hogy saját feladat- és hatáskörében, egymással együttműködve haladéktalanul kezdjék meg az 1. pont szerinti program részletes kidolgozását, és biztosítsák a program előkészítéséhez és elindításához szükséges személyi és tárgyi feltételeket a jóváhagyott költségvetés, a hatályos szervezeti és működési szabályok, valamint a rendelkezésre álló erőforrások keretei között.

Határidő: azonnal
Feladatkörében érintett: polgármester
jegyző

3. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a „Kőbánya 2030 – Részvételi Önkormányzás Program” részletes kidolgozását követően terjessze a Képviselő-testület elé a program megvalósítására vonatkozó javaslatot, valamint az annak végrehajtásához szükséges, képviselő-testületi hatáskörbe tartozó további döntési javaslatokat, és azt terjessze a Képviselő-testület elé.

Határidő: 2027. február 28.
Feladatkörében érintett: polgármester